

Beleggen voor je pensioen

Inhoudsopgave

Beleggen voor je pensioen	3
Beleggen in een lifecycle	4
De keuze is aan jou	5
Hoe wil je je pensioengeld beleggen?	6
Passief beleggen	7
Actief beleggen	8
Duurzaam beleggen	9
Toelichting fondsen	11
Zelf beleggen	17
Hoeveel beleggingsrisico wil je nemen?	18
Zeer defensief	19
Defensief	19
Neutraal	20
Offensief	20
Zeer offensief	21
Hoeveel risico wil je nemen op latere leeftijd?	22
Naar welke pensioenleeftijd wil je toewerken?	24
Rendement en beleggingskosten	25

Beleggen voor je pensioen

Bij BeFrank beleggen we je pensioengeld. Want beleggen levert op de lange termijn bijna altijd meer op dan sparen. Maar beleggen brengt ook altijd risico's met zich mee. We weten dat niet iedereen evenveel risico wil lopen met zijn pensioen. Daarom bepaal je bij BeFrank zelf hoeveel risico je wilt nemen en hoe we je pensioengeld beleggen.

We beperken het risico

Bij BeFrank spreiden we je pensioengeld over verschillende beleggingscategorieën. Door beleggingen te spreiden over landen en bedrijfssectoren wordt het risico beperkt. We houden daarbij rekening met je leeftijd. In je jongere jaren ligt de focus op het behalen van rendement. Als je de pensioenleeftijd nadert, verschuift de koers meer naar zekerheid. We noemen dit: beleggen in een lifecycle. Kies je voor Zelf beleggen? Dan ben je zelf verantwoordelijk voor het beperken van je beleggingsrisico.

Bij BeFrank evalueren we ons beleggingsbeleid periodiek. Blijkt bij deze evaluatie dat wetgeving, marktomstandigheden of risico- of rendementsverwachtingen aanleiding geven tot verandering? Dan kan BeFrank de lifecycles en/of de onderliggende fondsen aanpassen.

BELEGGEN IN EEN LIFECYCLE

Wat is beleggen in een lifecycle?

Beleggen in een lifecycle betekent dat we de beleggingen afstemmen op jouw leeftijd. Tot de middelbare leeftijd beleggen we je pensioen vooral in risicovollere beleggingen. Op die manier kun je profiteren van het verwachte hogere rendement. Er is bovendien nog genoeg tijd om eventuele tegenvallers te compenseren. Naarmate je pensioenleeftijd dichterbij komt, wordt die tijd beperkter. Daarom zetten we risicovollere beleggingen vanaf de middelbare leeftijd in kleine stappen om naar risicomijdende beleggingen.

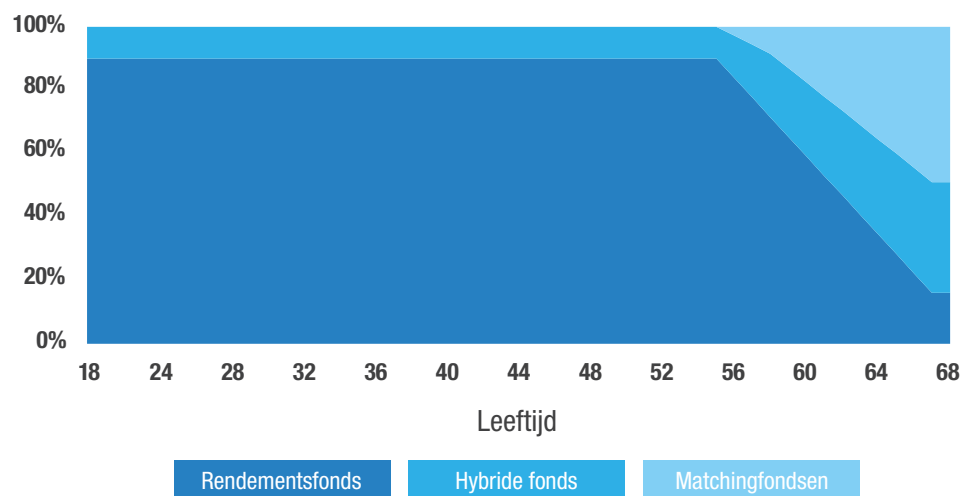
Hoe ziet zo'n lifecycle eruit?

In de grafiek rechts zie je dat we het risico vanaf een bepaalde leeftijd afbouwen. Het donkerblauwe deel staat voor de risicovolle beleggingen. Dit noemen we het rendementsfonds. Naarmate je ouder wordt, neemt dit rendementsfonds flink af. Het risico dat je loopt, wordt daardoor kleiner. Tegelijk voegen we minder risicovolle beleggingen toe. Deze beleggingen vallen onder het hybride fonds en matchingfondsen. Beleggen in matchingfondsen is belangrijk, omdat ze het renterisico verkleinen. Je uiteindelijke pensioen wordt daardoor minder afhankelijk van de rentestand op je pensioendatum.

We houden de lifecycles nauwlettend in de gaten

Als een fonds minder presteert en niet meer voldoet aan ons beleggingsbeleid, dan vervangen wij dat fonds. Je hoeft daar zelf niets voor te doen. We evalueren ons beleggingsbeleid daarnaast regelmatig. Blijkt uit deze evaluatie dat er aanleiding is om ons beleid aan te passen? Bijvoorbeeld door nieuwe wetgeving, marktomstandigheden of veranderende risico- of rendementsverwachtingen? Dan passen wij de lifecycles of specifieke fondsen aan.

Voorbeeld neutraal profiel met afbouw naar vast pensioen

In deze grafiek zie je een voorbeeld van de verdeling van beleggingen voor verschillende leeftijden in een neutraal profiel.

A man with curly hair, wearing a green jacket and dark pants, is sitting on a wooden bench in a park. He is looking down at a tablet computer he is holding in his hands. The background shows a paved area, trees, and a stone wall.

DE KEUZE IS AAN JOU

We beleggen je pensioengeld in eerste instantie volgens de beleggingsvorm en het risicoprofiel dat je werkgever voor jou en je collega's als standaard heeft gekozen. Jij bepaalt vervolgens of deze standaard bij jou past of dat je je pensioenbeleggingen wilt aanpassen naar je eigen wensen. Daarbij heb je vier keuzes:

1. HOE WIL JE JE PENSIOENGELD BELEGGEN?
2. WELK RISICO WIL JE NEMEN?
3. HOEVEEL RISICO WIL JE NEMEN OP LATERE LEEFTIJD?
4. NAAR WELKE PENSIOENLEEFTIJD WIL JE TOEWERKEN?

Je zit nergens aan vast

In dit document krijg je meer uitleg bij de keuzes die je kunt maken. Welke keuze je ook maakt: het is goed om te weten dat je nergens aan vastzit. Je kunt je keuze zo vaak wijzigen als je wilt.

Verandert er iets op financieel gebied of in je persoonlijke situatie?

Dan is het goed om weer even naar je beleggingskeuzes te kijken. Passen ze nog bij je? Of wil je bijvoorbeeld toch meer of minder risico nemen? Vul dan de Profielbepaler opnieuw in en kijk welk risicoprofiel bij je past. Wijzigingen kun je eenvoudig aan ons doorgeven.

Keuze 1:

Hoe wil je je pensioengeld beleggen?

De beleggingsvorm is de manier waarop wij je pensioengeld beleggen. Bij BeFrank kun je beleggen in drie verschillende lifecycles: Passief, Actief en Duurzaam. Welke vorm je ook kiest, je kunt erop vertrouwen dat wij je pensioengeld beleggen in bedrijven die eerlijk omgaan met mens en milieu. Het beleggingsbeleid van BeFrank is gericht op duurzaamheid en spreiding van risico's. De focus ligt op rendement als het kan en op zekerheid als dat nodig is.

Elke beleggingsvorm bij BeFrank is verantwoord

Om te toetsen of beleggingen verantwoord zijn, zijn er strenge eisen opgesteld voor milieu, sociale aspecten en bedrijfsgovernance. Dit zijn de zogenaamde ESG-criteria. Deze afkorting staat voor Environmental, Social en Governance. Alle vermogensbeheerders in onze lifecycles hebben de 'Principles for Responsible Investment' ondertekend. Dit netwerk wordt ondersteund door de Verenigde Naties. En heeft als doel de ESG-factoren nadrukkelijker te laten meenemen bij beleggingsbeslissingen. De mate waarin rekening wordt gehouden met ESG-criteria verschilt per lifecycle.

Wat houdt beleggen volgens de ESG-criteria in?

Bij de selectie van al onze beleggingen houden we rekening met de ESG-criteria. In de Passieve Lifecycle sluiten we bedrijven, overheden en instanties uit op basis van ESG-criteria. We sluiten bijvoorbeeld bedrijven of landen uit die zich bezighouden met ongewenste activiteiten zoals tabak en de meest schadelijke vormen van de fossiele industrie. Ook als bedrijven zich niet houden aan de nationale en internationale wetgeving rondom kinderarbeid en mensenrechten. In de Actieve Lifecycle gaan we daarbij nog een stapje verder. We beleggen in deze lifecycle ook meer in bedrijven die goede vooruitzichten hebben op basis van ESG-Criteria, met een verwachting op een goed rendement voor de toekomst. Als laatste is er de Duurzame Lifecycle. De naam geeft al aan dat dit de meest duurzame lifecycle binnen ons aanbod is. Binnen deze lifecycle wordt uitsluitend belegd in ondernemingen, overheden en instanties met een positieve impact op de wereld. In al onze lifecycles investeren we in sociale en milieuvriendelijke projecten. Denk daarbij aan de uitbreiding van het elektrische wagenpark van Leaseplan en het verduurzamen van de postbezorging van PostNL.

Europese richtlijn SFDR

De Europese Unie heeft in 2019 de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) opgesteld. Deze richtlijn is bedoeld om transparanter te maken hoe financiële markt partijen risico's en kansen op ESG-gebied integreren in hun beleggingsbeslissingen. BeFrank valt onder de SFDR en ondersteunt dit doel. Kijk op onze website voor meer informatie over [SFDR](#).

Fondsen in de lifecycles

De beleggingsschema's in de Actieve en Passieve Lifecycle zijn identiek. In de Duurzame Lifecycle zien de schema's er iets anders uit. Omdat we hier alleen doelgericht beleggen met een positieve impact op de wereld maken wij gebruik van een beperkter aantal beleggingscategorieën en is er sprake van minder spreiding. Alle lifecycles hebben twee unieke fondsen. Voor de afbouw van het beleggingsrisico wordt in alle lifecycles gebruikgemaakt van vier fondsen van Goldman Sachs Asset Management (GSAM). Hoe we jouw geld verdelen over de beleggingsfondsen hangt af van de lifecycle waarin we voor jou beleggen. Je vindt deze informatie terug in het beleggingsschema.

Je hebt de keuze uit drie beleggingsvormen:

PASSIEF BELEGGEN

In de Passieve Lifecycle spelen indexfondsen een hoofdrol. De waardeontwikkeling van een indexfonds volgt de waardeontwikkeling van de index waaraan het fonds is verbonden zo goed mogelijk. Het vermogen wordt passief en volgzaam beheerd. Dit betekent dat er alleen actie wordt ondernomen als de index wijzigt. Het voordeel hiervan is dat er geen actieve beleggingsspecialisten nodig zijn die veel geld rekenen voor het beheer van de fondsen. Deze kostenbesparing komt ten goede aan de hoogte van je pensioenkapitaal. Bij BeFrank selecteren we voor jou de beste en goedkoopste indexfondsen in de markt. En allemaal met een duurzaam karakter.

Binnen deze lifecycle maken wij gebruik van de vermogensbeheerders Northern Trust Asset Management, BlackRock en Goldman Sachs Asset Management.

Beleggingen	ISIN code*	Beleggingsfonds	Kosten**
Mixfondsen Zakelijke waarden	NL0013089006	<u>First Class Return IndexFund</u>	LKF: 0,15%
Mixfondsen Obligaties	NL0013995152	<u>Hybrid Index Fund</u>	LKF: 0,21%
Afdekking Renterisico	NL0013040348	<u>Liability Matching Fund (M)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040355	<u>Liability Matching Fund (L)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040363	<u>Liability Matching Fund (XL)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0015001QX5	<u>Liability Matching Fund (XXL)</u>	LKF: 0,15%

* De ISIN code (International Securities Identification Number) is een internationaal identificatienummer voor beleggingsfondsen.

** LKF staat voor lopende kostenfactor. Dit zijn de vaste kosten zoals de beheervergoeding en custodian kosten in het fonds die in mindering worden gebracht op de koers van het beleggingsfonds.

ACTIEF BELEGGEN

De Actieve Lifecycle is gebaseerd op beleggingsstrategieën van Goldman Sachs Asset Management (GSAM). We kiezen hierbij voor beleggingsstrategieën die in waarde toenemen door actief beheer en aantrekkelijke beleggingsrendementen in het vooruitzicht hebben. Ook letten we op een sterk risicobeheer en het naleven van duurzaamheidscriteria. BeFrank kiest hier voor een brede spreiding van beleggingen. Het voordeel van het actieve beheer door GSAM is dat de samenstelling direct kan worden aangepast als er iets verandert in de marktomstandigheden of de verwachtingen van beleggingsprofessionals. Dit gebeurt binnen een bepaalde bandbreedte. Ons uitgangspunt is: risico beheersen als het nodig is en meer rendement halen als het mogelijk is.

Binnen deze lifecycle maken wij gebruik van de volgende beleggingsfondsen:

Beleggingen	ISIN code*	Beleggingsfonds	Kosten**
Mixfonds Zakelijke waarden	NL0013019219	<u>First Class Return Fund I</u>	LKF: 0,20%
Mixfonds Obligaties	NL0013696354	<u>Hybrid Fund</u>	LKF: 0,21%
Afdekking Renterisico	NL0013040348	<u>Liability Matching Fund (M)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040355	<u>Liability Matching Fund (L)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040363	<u>Liability Matching Fund (XL)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0015001QX5	<u>Liability Matching Fund (XXL)</u>	LKF: 0,15%

* De ISIN code (International Securities Identification Number) is een internationaal identificatienummer voor beleggingsfondsen.

** LKF staat voor lopende kostenfactor. Dit zijn de vaste kosten zoals de beheervergoeding en custodian kosten in het fonds die in mindering worden gebracht op de koers van het beleggingsfonds.

DUURZAAM BELEGGEN

De Duurzame Lifecycle bevat fondsen die op basis van duurzaamheid zijn geselecteerd. Deze fondsen streven naar goede financiële resultaten met een bovengemiddelde score op het gebied van milieu en sociale aspecten. De Duurzame Lifecycle bestaat uit fondsen die worden beheerd door Triodos Investment Management. Dit is de vermogensbeheertak van een van de duurzaamste banken ter wereld. Bij deze fondsen wordt uitsluitend belegd in bedrijven, overheden en instanties die een bijdrage leveren aan een positieve verandering voor de maatschappij. Dit is de meest duurzame lifecycle die wij aanbieden. In de afbouwfase, als het beleggingsrisico en het renterisico worden afgebouwd, maken wij in deze lifecycle ook gebruik van fondsen van Goldman Sachs Asset Management.

Binnen deze lifecycle maken wij gebruik van de volgende beleggingsfondsen:

Beleggingen	ISIN code*	Beleggingsfonds	Kosten**
Aandelen	NL0015001HS4	<u>First Class Sustainable Return Fund</u>	LKF: 0,32%
Mixfonds Obligaties	LU1782629122	<u>Triodos Euro Bond Impact Fund</u>	LKF: 0,36%
Afdekking Renterisico	NL0013040348	<u>Liability Matching Fund (M)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040355	<u>Liability Matching Fund (L)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0013040363	<u>Liability Matching Fund (XL)</u>	LKF: 0,15%
Afdekking Renterisico	NL0015001QX5	<u>Liability Matching Fund (XXL)</u>	LKF: 0,15%

* De ISIN code (International Securities Identification Number) is een internationaal identificatienummer voor beleggingsfondsen.

** LKF staat voor lopende kostenfactor. Dit zijn de vaste kosten zoals de beheervergoeding en custodian kosten in het fonds die in mindering worden gebracht op de koers van het beleggingsfonds.

Beleggingsvormen naast elkaar

De beleggingsvorm is de manier waarop wij voor je beleggen. De drie vormen hebben wij in onderstaande tabel naast elkaar gezet. Je bepaalt zelf welke beleggingsvorm jouw voorkeur heeft:

	Passief	Actief	Duurzaam
Beleggingsmix	Indextrackers die de markt volgen	Fondsmanager speelt actief in op marktontwikkelingen	Fondsmanager belegt in bedrijven met positieve impact op de wereld
Vermogensbeheerder	Northern Trust, BlackRock, Goldman Sachs Asset Management	Goldman Sachs Asset Management	Triodos Investment Management, Goldman Sachs Asset Management
Spreiding	Hoog	Hoog	Gemiddeld
Kosten*	0,15% tot 0,17%	0,16% tot 0,20%	0,15% tot 0,33%
Verantwoord beleggen	Stemmen & engagement, uitsluiten	Stemmen & engagement, uitsluiten, duurzaamheid als input voor actieve beleggingskeuzes	Stemmen & engagement, uitsluiten, duurzaamheid als beginpunt voor beleggingskeuzes

* De weergegeven kosten betreffen de som van de lopende kostenfactoren van de onderliggende lifecycle-fondsen. Dit zijn de jaarlijkse vermogensbeheerkosten. Deze kosten zijn afhankelijk van de samenstelling van de lifecycle en kunnen per jaar verschillen. De samenstelling van de lifecycle is afhankelijk van het gekozen beleggingsprofiel en de leeftijd. Deze getallen zijn exclusief de beheerkosten van BeFrank. De beheerkosten zijn afhankelijk van je pensioenregeling. Ze zijn terug te vinden op je [persoonlijke pensioenpagina](#).

Bekijk de verschillen

Op je [persoonlijke pensioenpagina](#) zie je overzichtelijk de verschillen tussen de drie beleggingsvormen en wat het effect van je keuze is op je verwachte pensioenuitkering. Met de [Profielbepaler](#) helpen we je een passend risicoprofiel te kiezen. Handig!

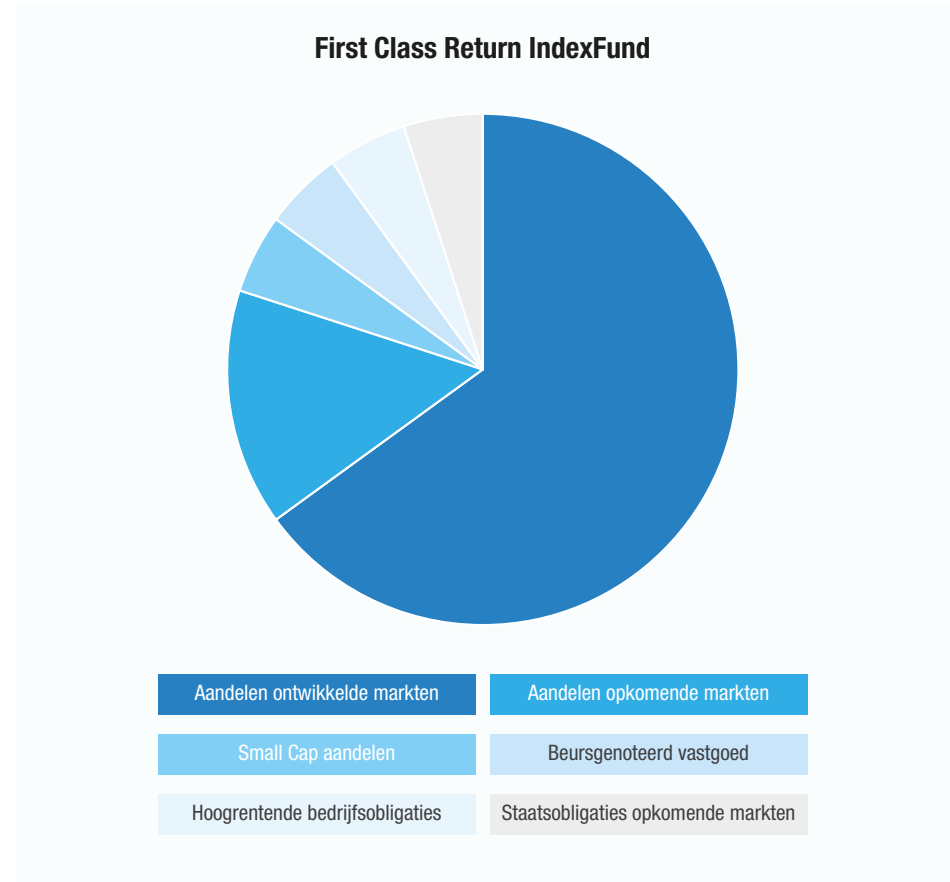
TOELICHTING FONDSEN

First Class Return IndexFund (Passief)

Dit is een mixfonds waarin wordt belegd in verschillende beleggingscategorieën met een hoog beleggingsrisico. Samen moeten zij op een langere termijn een goed beleggingsresultaat halen tegen een acceptabel beleggingsrisico. In dit fonds worden zowel aandelen als obligaties belegd. Dit wordt bijna volledig passief beheerd. De vermogensbeheerders nemen geen posities in op basis van een eigen beleggingsovertuiging. In plaats daarvan wordt belegd in alle aandelen of obligaties uit de benchmark. Controversiële beleggingen worden uitgesloten.

Waaruit bestaat dit fonds?

Het First Class Return IndexFund bestaat grotendeels uit indexfondsen. Dit noemen we ook wel passieve fondsen. Het doel is ongeveer hetzelfde rendement te halen als de benchmark. Het First Class Return IndexFund bestaat uit zorgvuldig geselecteerde fondsen. Zo sluiten wij bijvoorbeeld ook beleggingen uit op basis van ESG-criteria. De vermogensbeheerders in het mixfonds zijn Northern Trust en Goldman Sachs Asset Management. De verdeling naar beleggingscategorieën is weergegeven in de afbeelding hiernaast:

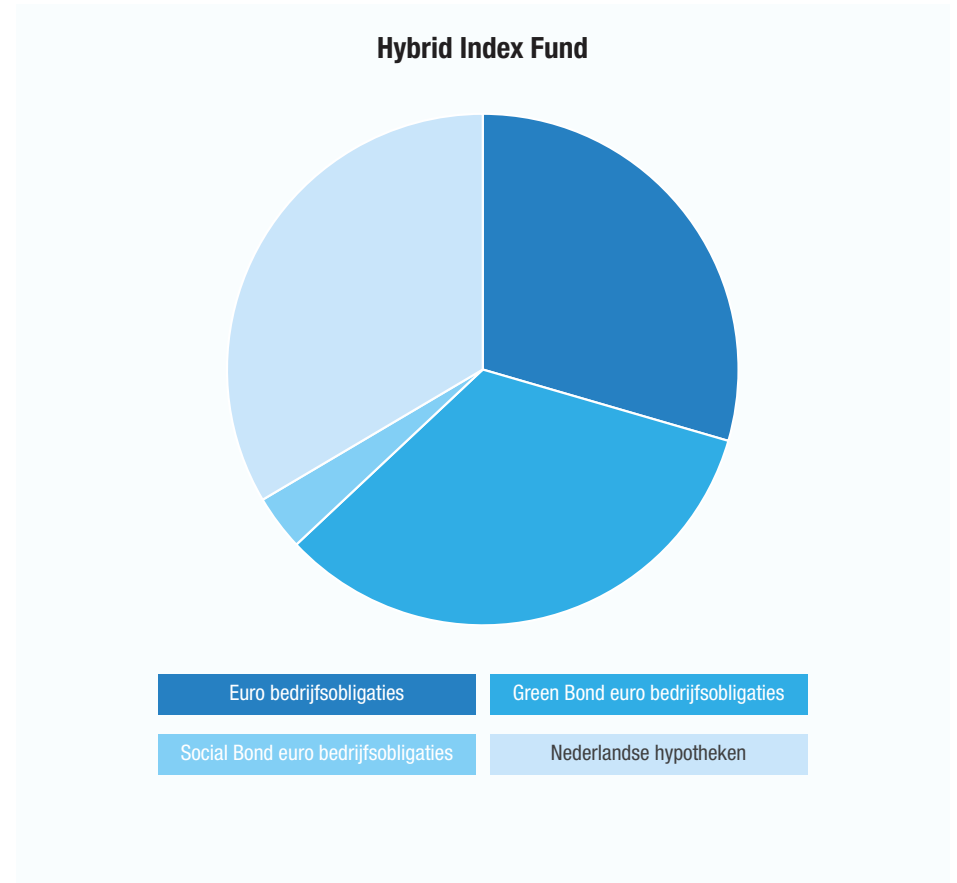

Hybrid Index Fund (Passief)

Dit is een mixfonds waarin wordt belegd in (groene en sociale) bedrijfsobligaties en Nederlandse hypotheekleningen. Bedrijfsobligaties zijn deelnemingen in leningen van ondernemingen tegen een vaste vergoeding. Hypotheekleningen zijn leningen aan particulieren met een woning als onderpand, specifiek voor de financiering van de woning. Beleggen in obligaties en hypotheekleningen is gemiddeld minder risicovol dan beleggen in aandelen of vastgoed.

Waaruit bestaat dit fonds?

Ongeveer 29,5% van het fonds wordt belegd in reguliere bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit. Dit onderdeel wordt passief beheerd door BlackRock. Bedrijven met controversiële bedrijfsactiviteiten worden hierbij uitgesloten. Nog eens 33,5% van het fonds wordt belegd in groene bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit. Dit worden 'Green Bonds' genoemd. Dit zijn obligaties waarmee duurzame projecten met een duidelijke positieve impact op het milieu worden gefinancierd. Een klein deel van 3,5% wordt belegd in 'Social Bonds'. Met deze bedrijfsobligaties investeren we in projecten met een sociaal doel. Daarmee willen we positieve sociale impact maken. Deze Green en Social Bonds worden actief beheerd. Goldman Sachs Asset Management (GSAM) beoordeelt zelf voor de Green en Social Bonds welke samenstelling optimaal is. Hiervoor wordt dus geen index gevolgd. De laatste 33,5% van het fonds wordt belegd in Nederlandse hypotheekleningen. Hypotheekleningen zijn een illiquide beleggingscategorie. Deze beleggingen kunnen alleen actief worden beheerd. Hiervoor wordt dus geen index gevolgd. De hypotheekleningen worden uitgegeven door Venn Hypotheken. De hypotheekleningenportefeuille als geheel wordt beheerd door GSAM. De verdeling naar beleggingscategorieën is weergegeven in de afbeelding hiernaast:

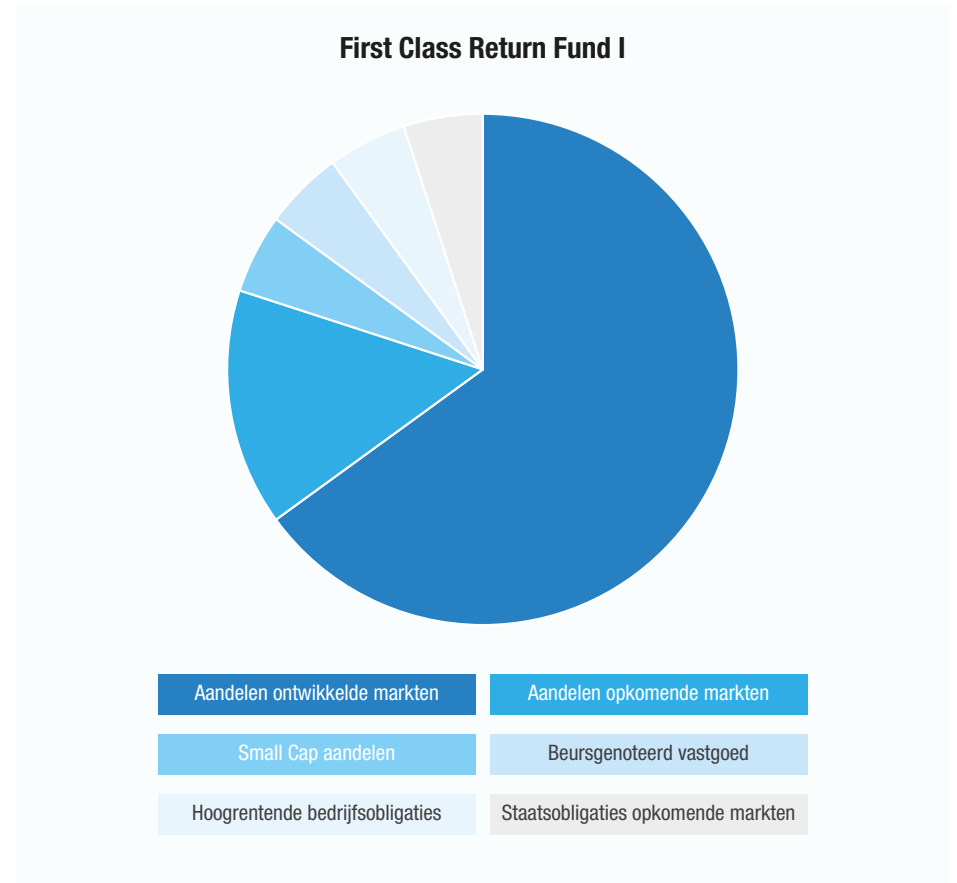

First Class Return Fund I (Actief)

Dit is een mixfonds waarin wordt belegd in verschillende beleggingscategorieën met een hoog beleggingsrisico. Samen moeten zij op een langere termijn een goed beleggingsresultaat halen tegen een acceptabel beleggingsrisico. In het fonds wordt belegd in aandelen en obligaties. Dit wordt actief beheerd. Bij actief beheer nemen de vermogensbeheerders afgewogen beleggingskeuzes om betere resultaten te halen dan de referentie-index. Hierbij vindt risicobeheer plaats ter bescherming van het kapitaal. In de onderliggende beleggingsstrategieën worden ook ESG-criteria gebruikt om tot de actieve beleggingsbeslissingen te komen.

Waaruit bestaat dit fonds?

De ingenomen posities in aandelen en obligaties in het fonds hangen af van actuele ontwikkelingen. De onderliggende beleggingsstrategieën daarvoor worden beheerd door Goldman Sachs Asset Management (GSAM). Daarnaast wordt tactische assetallocatie toegepast door GSAM om extra rendementen te behalen. Tactische assetallocatie is het over- en onderwegen van beleggingscategorieën op korte tot middellange termijn. Om zo in te spelen op de actuele marktomstandigheden. De verdeling per beleggingscategorie is weergegeven in de afbeelding hiernaast:

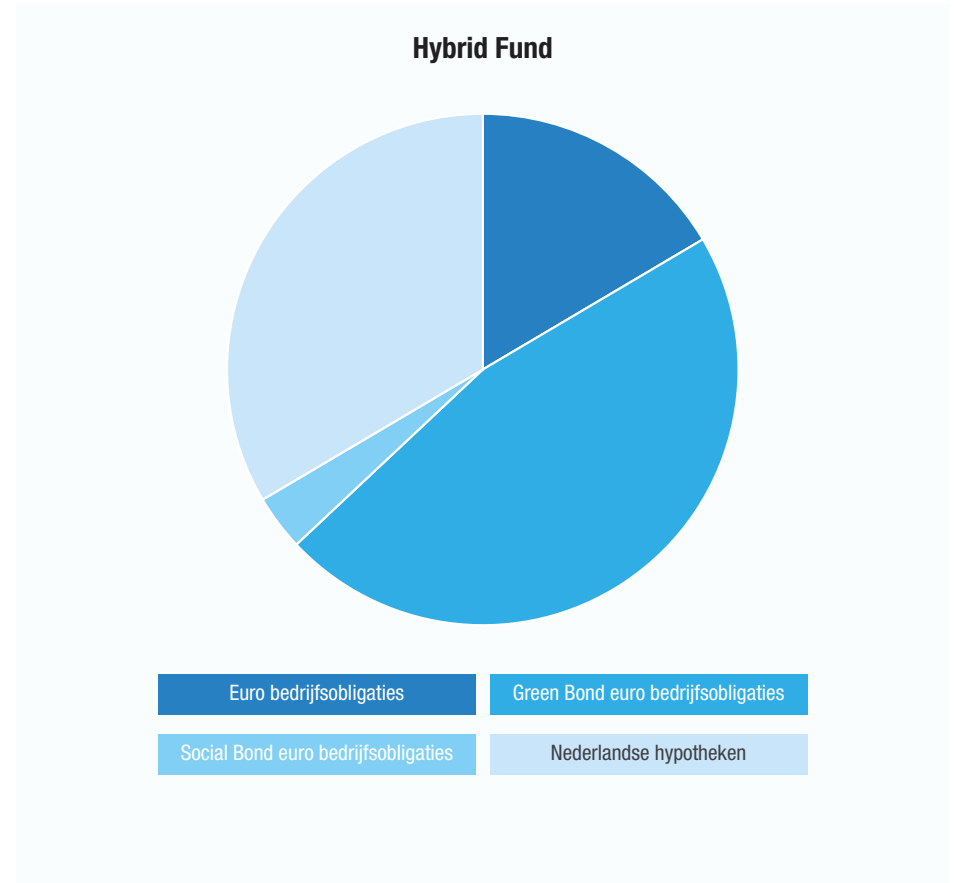

Hybrid Fund (Actief)

Dit is een mixfonds waarin wordt belegd in (groene en sociale) bedrijfsobligaties en Nederlandse hypotheekleningen. Bedrijfsobligaties zijn deelnemingen in leningen van ondernemingen tegen een vaste vergoeding. Hypotheekleningen zijn leningen aan particulieren voor de financiering van een woning. De woning is daarbij het onderpand. Beleggen in obligaties en hypotheekleningen is gemiddeld minder risicovol dan beleggen in aandelen of vastgoed.

Waaruit bestaat dit fonds?

Goldman Sachs Asset Management (GSAM) beheert de verschillende beleggingscategorieën in dit fonds. Ongeveer 16,5% wordt belegd in reguliere bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit. Duurzaamheidscriteria worden expliciet meegenomen. Nog eens 46,5% van het fonds wordt belegd in groene bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit. Dit zijn de zogenaamde 'Green Bonds'. Dit zijn obligaties waarmee duurzame projecten met een duidelijke positieve impact op het milieu worden gefinancierd. Een klein deel van 3,5% wordt belegd in 'Social Bonds'. Met deze bedrijfsobligaties investeren we in projecten met een sociaal doel. Daarmee willen we positieve sociale impact maken. De laatste 33,5% van het fonds wordt belegd in Nederlandse hypotheekleningen. Hypotheekleningen zijn een illiquide beleggingscategorie. Deze beleggingscategorie wordt actief beheerd. De hypotheekleningen worden uitgegeven door Venn Hypotheken. De verdeling naar beleggingscategorieën is weergegeven in de afbeelding hiernaast:

First Class Sustainable Return Fund (Duurzaam)

Dit fonds is opgezet door Goldman Sachs Asset Management, waarbij het vermogensbeheer binnen het fonds is uitbesteed aan Triodos Investment Management en streeft naar positieve impact en aantrekkelijke rendementen door te beleggen in een gespreide portefeuille van wereldwijde aandelen.

Waaruit bestaat dit fonds?

Bedrijven worden geselecteerd aan de hand van de zeven duurzame transitithema's die zijn opgesteld door Triodos Investment Management. Door middel van geïntegreerde financiële en duurzaamheidsanalyses worden de drijfveren van de waardecreatie van een bedrijf op de lange termijn geïdentificeerd. Daarnaast moeten de bedrijven waarin we investeren voldoen aan de strenge minimumnormen van Triodos. Het fonds heeft niet als doel om in lijn te beleggen met de benchmark en kan ook beleggen in bedrijven die geen onderdeel uitmaken van de benchmark.

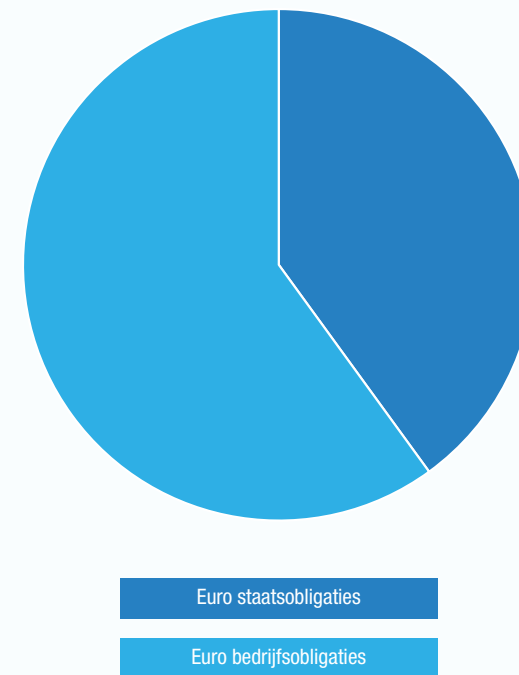
Triodos Euro Bond Impact Fund (Duurzaam)

Dit obligatiefonds wordt beheerd door Triodos Investment Management en streeft naar positieve impact en aantrekkelijke rendementen door te beleggen in een geconcentreerde portefeuille. Deze geconcentreerde portefeuille bestaat uit hoogwaardige obligaties in euro's die worden uitgegeven door beursgenoteerde bedrijven, semipublieke instellingen en EU-lidstaten.

Waaruit bestaat dit fonds?

De bedrijven, instellingen en landen worden geselecteerd aan de hand van de zeven duurzame transitithema's die zijn opgesteld door Triodos Investment Management. De uitgevers van de obligaties moeten voldoen aan de strenge minimumnormen van Triodos. De verdeling naar beleggingscategorieën volgens de benchmark is weergegeven in de afbeelding hiernaast. In de praktijk kan de verdeling hiervan afwijken.

Triodos Euro Bond Impact Fund

De zeven duurzame transitithema's opgesteld door Triodos Investment Management zijn:

- ▶ Circulaire economie
- ▶ Duurzame mobiliteit en infrastructuur
- ▶ Duurzaam voedsel en landbouw
- ▶ Hernieuwbare bronnen
- ▶ Innovatie voor duurzaamheid
- ▶ Sociale inclusie en empowerment
- ▶ Welvarende en gezonde mensen

Liability Matching Funds (Passief, Actief & Duurzaam)

De Liability Matching Funds M, L, XL en XXL worden gebruikt wanneer je de pensioenleeftijd nadert. Het beleggingsrisico wordt vanaf dat moment geleidelijk afgebouwd. Het voornaamste doel van deze fondsen is het beperken van het renterisico. Dit is belangrijk omdat de hoogte van je pensioen afhankelijk is van de marktrente op het moment dat je met pensioen gaat. Staat de marktrente laag? Dan heb je meer kapitaal nodig om een pensioenuitkering te kopen dan wanneer de rente hoog staat. Matchingfondsen verkleinen dit renterisico. Dat komt omdat de beleggingen in deze fondsen meer waard worden als de rente daalt. Het omgekeerde geldt ook. Als de rente stijgt, dan daalt de waarde van je beleggingen. Door de hogere rente heb je in dat geval minder geld nodig om een vergelijkbare pensioenuitkering te kunnen kopen.

Waaruit bestaan deze fondsen?

De Liability Matching Funds worden beheerd door Goldman Sachs Asset Management. Er wordt belegd in vastrentende waarden in euro's. Dit zijn voornamelijk staatsobligaties en afgeleide financiële rente-instrumenten: 'rentederivaten'. Deze derivaten verhogen de rentegevoeligheid ofwel de gewogen gemiddelde looptijd: de 'duratie'.

De vier fondsen hebben elk een eigen duratie. Dit is een maatstaf van renterisico. De combinatie van de fondsen heeft als doel het renterisico op je pensioendatum te beperken. Door een specifieke combinatie van de vier fondsen per jaar wordt de beperking van renterisico geleidelijk over de tijd opgebouwd. Dit is in lijn met het risicoprofiel van je lifecycle de beleggingsvorm.

Wil je meer weten over hoe onze matchingfondsen werken, bekijk dan [uitleg en het filmpje](#) op onze website.

ZELF BELEGGEN

Liever zelf beleggen? Ook dat kan. De voorwaarde is wel dat je werkgever dit toestaat in de regeling. Je hebt dan de keuze uit een groot aantal beleggingsfondsen van verschillende vooraanstaande vermogensbeheerders. Het actuele aanbod van beleggingsfondsen vind je terug op je [persoonlijke pensioenpagina](#). Omdat beleggen risico's met zich meebrengt, vragen we je onze kennistoets in te vullen. Als je hiervoor slaagt en in je risicoprofiel aangeeft dat je bereid bent om risico's te lopen, dan mag je bij BeFrank zelf beleggen. Op je persoonlijke pensioenpagina bepaal je je [risicoprofiel](#) door een aantal vragen te beantwoorden.

Kies hoe je wil Zelf beleggen

We hebben twee vormen van Zelf beleggen: Zelf beleggen en Zelf beleggen met eigen verdeling.

In het overzicht staan de verschillen op een rijtje. Wil je meer weten?

Lees dan onze Handleiding [Zelf beleggen](#) op je persoonlijke pensioenpagina.

Zelf beleggen	Zelf beleggen met eigen verdeling
Je belegt zelf. Je koopt zélf van je pensioenpremie maandelijks fondsen aan.	Je kiest zelf een % verdeling per fonds.
Deze verdeling geldt niet automatisch voor toekomstige premies.	Wij beleggen je toekomstige pensioenpremies automatisch volgens deze verdeling.
Om de samenstelling van de beleggingen te wijzigen moet je zelf verkoop- en aankoopopdrachten doen .	Je kunt de % verdeling later zelf wijzigen of een rebalance op je portefeuille uitvoeren.

Let op: kies je voor Zelf beleggen? Dan ben je zelf verantwoordelijk voor het beperken van je beleggingsrisico.

Keuze 2:

Hoeveel beleggingsrisico wil je nemen?

We beleggen je pensioengeld in eerste instantie volgens het risicoprofiel dat je werkgever als standaard heeft gekozen. Jij bepaalt vervolgens of dit bij jou past. Of dat je je beleggingsrisico wilt aanpassen. De keuze is aan jou. Je kunt bij ons uit vijf risicoprofielen kiezen. Variërend van zeer defensief tot zeer offensief:

Zeer defensief

- ▶ Je wilt zo min mogelijk beleggingsrisico nemen met je pensioen.
- ▶ Je pensioen kan een klein beetje hoger, maar ook een klein beetje lager uitvallen.

Defensief

- ▶ Je wilt weinig beleggingsrisico nemen met je pensioen.
- ▶ Je pensioen kan een beetje hoger, maar ook een beetje lager uitvallen.

Neutraal

- ▶ Je wilt gemiddeld beleggingsrisico nemen met je pensioen.
- ▶ Je pensioen kan hoger of lager uitvallen.

Offensief

- ▶ Je wilt veel beleggingsrisico nemen met je pensioen.
- ▶ Je pensioen kan veel hoger of veel lager uitvallen.

Zeer offensief

- ▶ Je wilt zoveel mogelijk beleggingsrisico nemen met je pensioen.
- ▶ Je pensioen kan heel veel hoger of heel veel lager uitvallen.

Waar verschillen de beleggingsprofielen in?

- ▶ De verhouding tussen risicovolle beleggingen en risicomijdende beleggingen.
- ▶ Het moment wanneer wij het risico gaan afbouwen.
- ▶ De hoeveelheid risicomijdende beleggingen die je kunt afbouwen op de pensioendatum.

Zo kies je je risicoprofiel

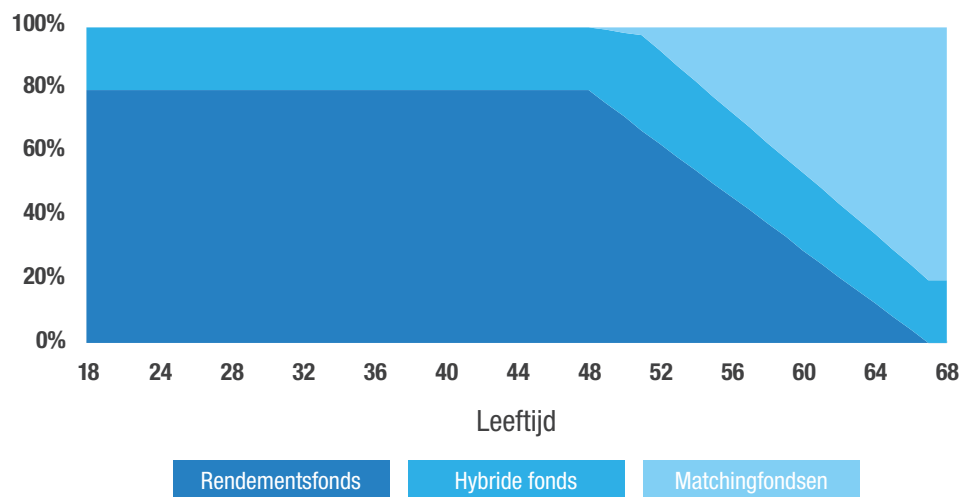
Om erachter te komen wat jouw risicoprofiel is, vul je op je persoonlijke pensioenpagina de [Profielbepaler](#) in. Welk risicoprofiel je ook kiest, je zit nergens aan vast. Je kan je keuze altijd wijzigen. Bijvoorbeeld omdat je financiële situatie verandert.

ZEER DEFENSIEF

Een zeer defensief profiel past bij je als zo min mogelijk risico wilt lopen op een lager pensioenkapitaal. Je neemt weinig beleggingsrisico. Je belegt minder in risicovolle categorieën zoals aandelen en meer in stabiele categorieën zoals hoogwaardige bedrijfsobligaties. En we beginnen eerder met het afbouwen van het beleggingsrisico. Je opgebouwde pensioenkapitaal groeit naar verwachting minder snel dan bij een offensiever profiel.

Dit is een illustratie van een zeer defensief beleggingsprofiel bij de actieve en passieve lifecycle. Tot negentien jaar voor pensioendatum wordt er belegd in een combinatie van een rendementsfonds en een hybride fonds. Daarna wordt geleidelijk meer belegd in matchingfondsen. Zo bouwen we het beleggingsrisico af.

Zeer defensief profiel met afbouw naar vast pensioen

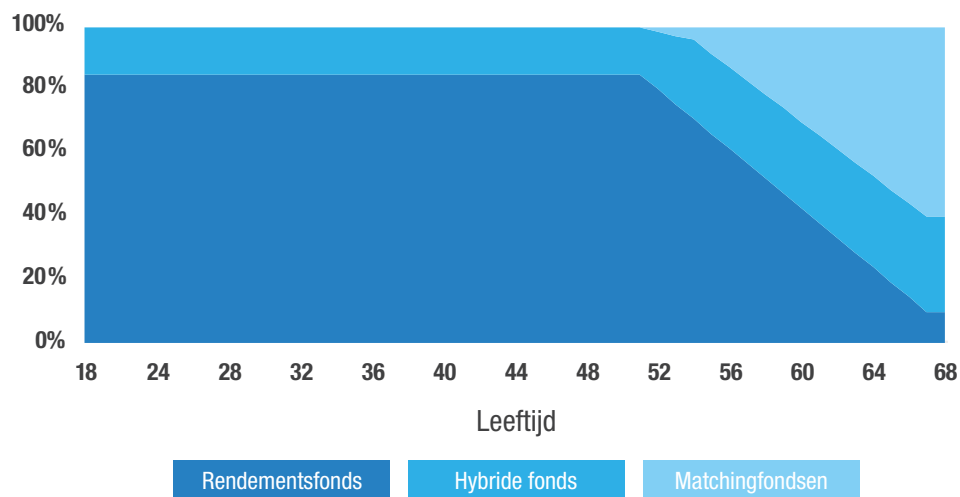

DEFENSIEF

Een defensief profiel past bij je als je weinig risico wilt lopen op een lager pensioenkapitaal. Door weinig beleggingsrisico te nemen accepteer je dat je opgebouwde pensioen minder snel groeit bij goede beleggingsresultaten. Je belegt minder in risicovolle categorieën zoals aandelen en meer in stabielere categorieën zoals hoogwaardige bedrijfsobligaties. We beginnen daarnaast eerder met het afbouwen van het beleggingsrisico. In dit profiel neem je iets meer beleggingsrisico dan bij het zeer defensieve profiel.

Dit is een illustratie van een defensief beleggingsprofiel bij de actieve en passieve lifecycle. Tot zestien jaar voor de pensioendatum wordt er belegd in een combinatie van een rendementsfonds en een hybride fonds. Daarna wordt er geleidelijk meer belegd in matchingfondsen. Zo bouwen we het beleggingsrisico af.

Defensief profiel met afbouw naar vast pensioen

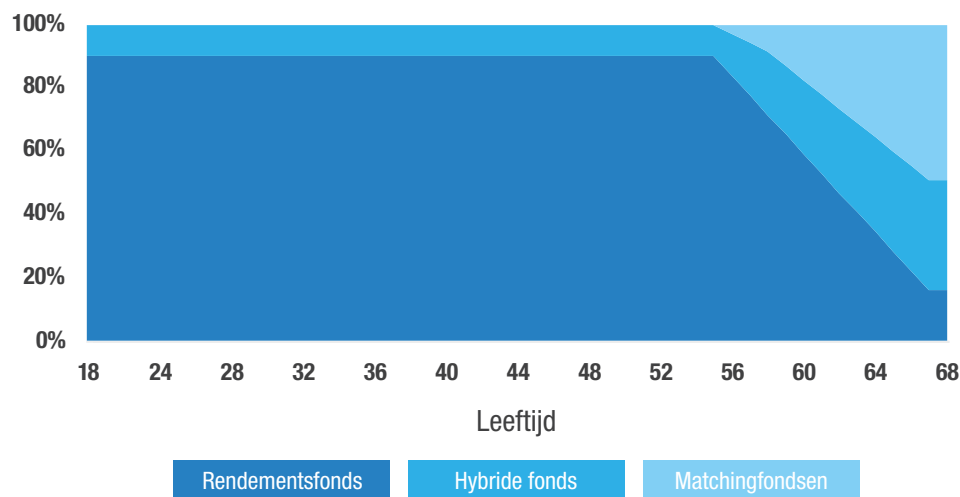

NEUTRAAL

Een neutraal profiel past bij je als je de balans zoekt tussen de kans op een hoger pensioenkapitaal en het risico op een lager pensioenkapitaal. Je wilt een goede kans houden op een hoger pensioenkapitaal bij goede beleggingsresultaten. Maar je wilt niet te veel risico lopen dat je pensioenkapitaal tegenvalt. In dit profiel neem je iets meer beleggingsrisico dan bij het defensieve profiel.

Dit is een illustratie van een neutraal beleggingsprofiel bij de Actieve en Passieve Lifecycle. Tot twaalf jaar voor pensioendatum wordt er belegd in een combinatie van een rendementsfonds en een hybride fonds. Daarna wordt er geleidelijk meer belegd in matchingfondsen. Zo bouwen we het beleggingsrisico af.

Neutraal profiel met afbouw naar vast pensioen

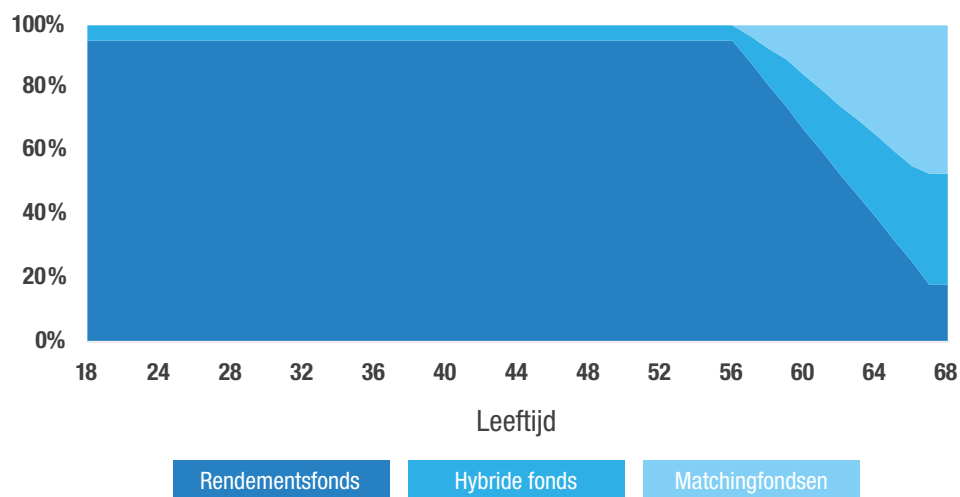

OFFENSIEF

Een offensief profiel past bij je als kans wilt maken op een hoger pensioenkapitaal. En hiervoor het risico wilt nemen dat je pensioenkapitaal ook lager kan worden. Je vertrouwt op goede toekomstige beleggingsresultaten en accepteert dat je pensioenkapitaal kan tegenvallen bij minder goede beleggingsresultaten. Je belegt meer in risicovolle categorieën zoals aandelen en minder in stabielere categorieën zoals hoogwaardige bedrijfsobligaties. De afbouw van het beleggingsrisico begint bij dit profiel later. Je neemt binnen dit profiel meer beleggingsrisico dan bij het neutrale profiel.

Dit is een illustratie van een offensief beleggingsprofiel bij de Actieve en Passieve Lifecycle. Tot elf jaar voor pensioendatum wordt er belegd in een combinatie van een rendementsfonds en een hybride fonds. Daarna wordt er geleidelijk meer belegd in matchingfondsen. Zo bouwen we het beleggingsrisico af.

Offensief profiel met afbouw naar vast pensioen

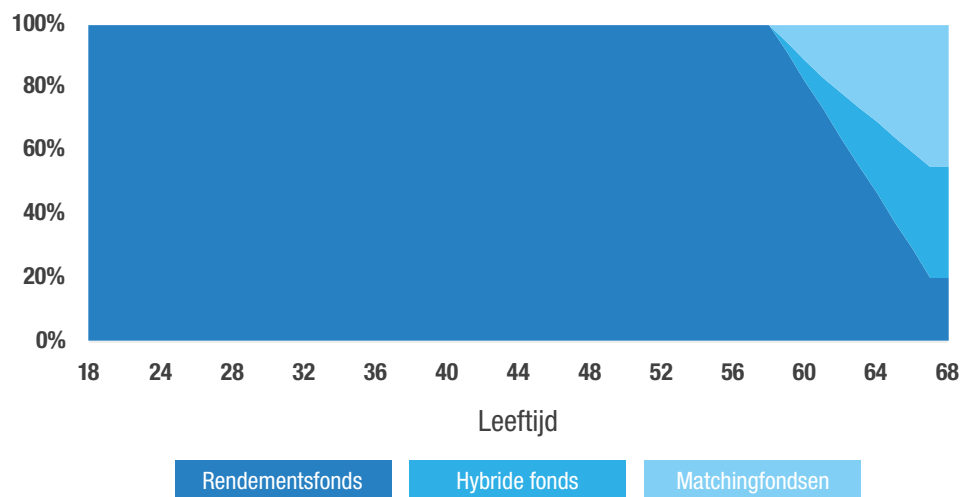

ZEER OFFENSIEF

Een zeer offensief profiel past bij je als je kans wilt maken op een zo hoog mogelijk pensioenkapitaal. Je wilt hiervoor het behoorlijk hoge risico nemen dat je pensioenkapitaal ook flink lager kan worden. Je vertrouwt op goede toekomstige beleggingsresultaten en accepteert dat je pensioenkapitaal fors kan tegenvallen bij minder goede beleggingsresultaten. Je belegt initieel alleen in risicovolle categorieën zoals aandelen en begint later met de afbouw van het beleggingsrisico. In dit profiel neem je meer beleggingsrisico dan bij het offensieve profiel.

Dit is een illustratie van een zeer offensief profiel bij de Actieve en Passieve Lifecycle. Tot negen jaar voor pensioendatum wordt er alleen belegd in een rendementsfonds. Daarna wordt er geleidelijk meer belegd in het hybride fonds en de matchingfondsen. Zo bouwen we het beleggingsrisico af.

Zeer offensief profiel met afbouw naar vast pensioen

Jij bepaalt hoeveel beleggingsrisico je neemt

We weten dat niet iedereen evenveel risico wil en kan lopen met zijn pensioen. Met de Profielbepaler helpen we je een passend risicoprofiel te kiezen. Het risicoprofiel wordt samengesteld op basis van je financiële situatie, doelstelling en risicobereidheid. Je vindt de Profielbepaler op je persoonlijke pensioenpagina.

Keuze 3

Hoeveel risico wil je nemen op latere leeftijd?

Wij bouwen het beleggingsrisico automatisch af. Op een gegeven moment worden de risicovolle beleggingen binnen jouw beleggingsprofiel in kleine stapjes verkocht. In plaats daarvan worden er risicomijdende beleggingen gekocht. Je kunt zelf beslissen vanaf welk moment je voor meer zekerheid wilt gaan.

Afhankelijk van je beleggingsprofiel start de afbouw van het risico als volgt:

	Zeer defensief	Defensief	Neutraal	Offensief	Zeer offensief
Jaar tot aan je pensioen	19 jaar	16 jaar	12 jaar	11 jaar	9 jaar

Jaarlijks onderzoeken wij of de beleggingsschema's voor de lifecycles nog optimaal zijn. Als er aanleiding voor is, dan kunnen wij de schema's tussentijds aanpassen.

Voor de verschillende beleggingsprofielen hebben we verschillende afbouwschema's. Als je al weet dat je tijdens je pensioen met een deel van je pensioengeld wil blijven beleggen, dan kan je voorsorteren op de aankoop van een variabele pensioenuitkering. Afhankelijk van je beleggingsprofiel kun je hierin verschillende keuzes maken. Wil je geen variabele pensioenuitkering? Dan kun je kiezen voor een profiel dat afbouwt naar een vaste uitkering.

Wij helpen je om vast te stellen welke afbouw van het beleggingsrisico het beste bij je past. Met de [Profielbepaler](#) helpen we je een passend risicoprofiel te kiezen. Het risicoprofiel wordt samengesteld op basis van je financiële situatie, doelstelling en risicobereidheid.

Afhankelijk van je beleggingsprofiel heb je verschillende mogelijkheden om het beleggingsrisico af te bouwen:

Beleggingsprofiel, Risicoafbouw op pensioenleeftijd	Zeer defensief	Defensief	Neutraal	Offensief	Zeer offensief
	Vaste uitkering	Vaste uitkering	Vaste uitkering	Vaste uitkering	Vaste uitkering
		15% beleggen*	15% beleggen*	15% beleggen*	15% beleggen*
			30% beleggen*	30% beleggen*	30% beleggen*
				45% beleggen*	45% beleggen*
					60% beleggen*

* risicovolle beleggingen

Keuze 4

Naar welke pensioenleeftijd wil je toewerken?

Is je AOW-leeftijd later dan de pensioenleeftijd die in je pensioenregeling is vastgelegd? Voor een optimaal pensioen is het dan verstandig om het afbouwmoment naar de verwachte AOW-leeftijd te verschuiven. Op deze manier sluit de opbouw van je pensioen beter aan op je persoonlijke situatie.

Bekijk het effect op je verwachte pensioenuitkering

Op je [persoonlijke pensioenpagina](#) pas je eenvoudig je gewenste pensioenleeftijd aan. Je ziet direct wat het effect is op je verwachte pensioenuitkering. Je kunt ook zelf een eindleeftijd bepalen. Hier gelden wel regels voor.

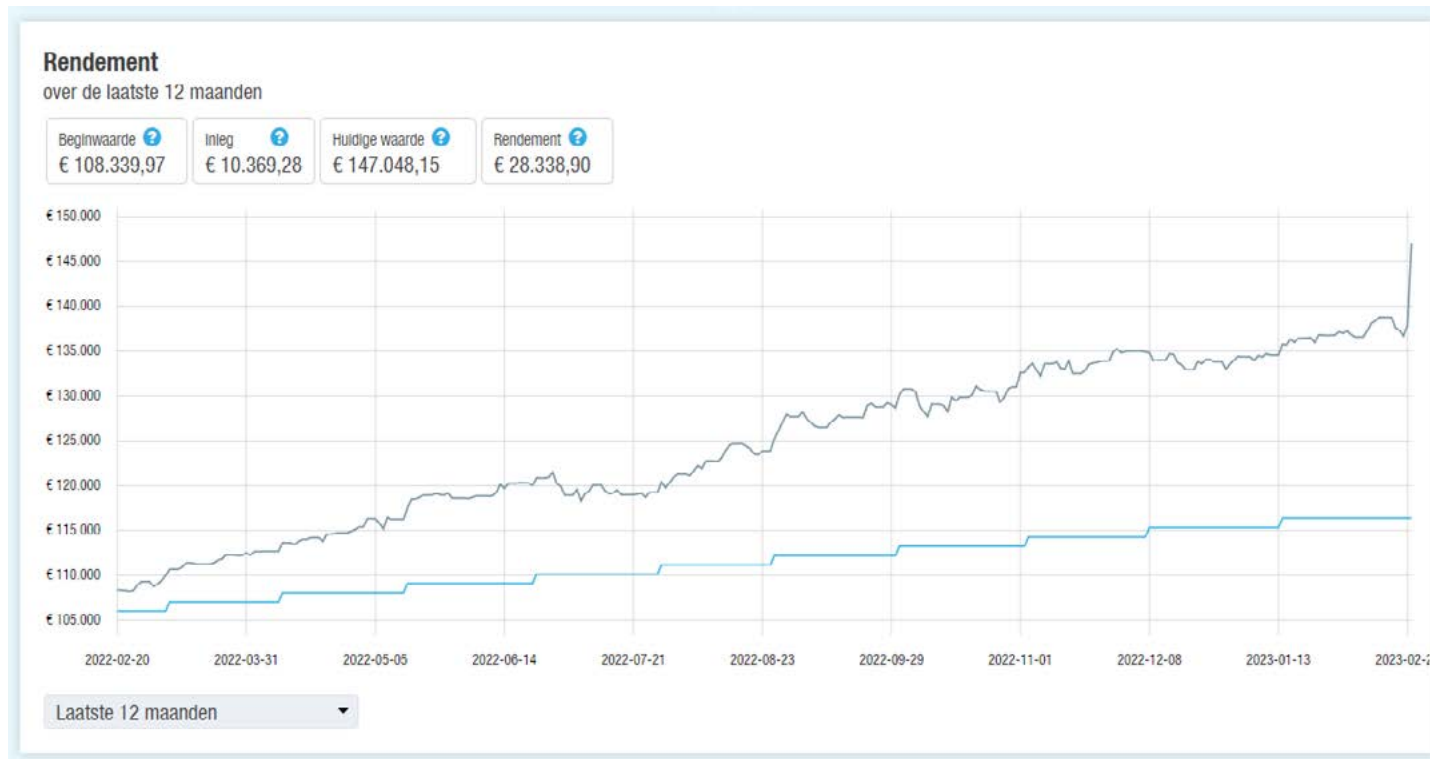

Inzicht in je rendement

Op je persoonlijke pensioenpagina kun je [de ontwikkelingen van je rendement bekijken](#). Je ziet in euro's en in procenten terug wat je rendement op de beleggingen was.

Het rendement is afhankelijk van de resultaten van de beleggingen. Waar je in belegt hangt af van je leeftijd en de door jou gekozen beleggingsvorm, beleggingsprofiel en de afbouw van het beleggingsrisico.

Ook publiceren wij op de website van BeFrank periodiek de [beleggingsresultaten](#) voor de verschillende lifecycles voor verschillende leeftijden. Hier kun je de indicatieve rendementen van verschillende beleggingsvormen en risicoprofielen vergelijken.

Beleggingskosten

Aan- en verkoopkosten lifecycle	Geen
Aankoopkosten Zelf beleggen	Bij een aantal beursverhandelde beleggingsfondsen geldt € 3 per aankooptransactie. Bij de overige fondsen gelden geen aankoopkosten.
Beheerkosten	De beheerkosten bedragen een bepaald percentage per jaar. Het percentage dat voor jou van toepassing is, staat in jouw pensioenreglement in het artikel over 'Beleggen van de pensioenpremie'. Deze kosten berekenen we op dagbasis over de waarde van de beleggingen aan het einde van de dag. De beheerkosten verrekenen we per kwartaal achteraf met de waarde op de pensioenrekening.
Bewaarloon	Geen
Distributievergoeding	Geen
In-/uitstapkosten	<p>De in- of uitstapvergoeding (ook wel spread genoemd) is een op- of afslag verwerkt in de koers van de beleggingsfondsen. Deze vergoeding is om de huidige beleggers van de beleggingsfondsen te beschermen tegen kosten die ontstaan door toegenomen uittreeders.</p> <p>De hoogte van de in- en uitstapvergoeding verschilt per fonds en wordt bepaald door de fondsbeheerder. Dit kun je zien in de fondsinformatie op je persoonlijke pensioenpagina.</p>
Lopende kosten factor (LKF)	Dit zijn de kosten van de aanbieder van het betreffende beleggingsfonds. De fondsbeheerder brengt deze kosten in mindering op de koers van de beleggingsfondsen.
Rekeningkosten	Geen
Switchkosten	Geen

26

Deze brochure is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Aan eventuele onjuistheden kunnen geen rechten worden ontleend. BeFrank kan niet aansprakelijk worden gesteld voor verkeerd gebruik of een verkeerde interpretatie van de informatie. BeFrank behoudt zich het recht voor eventuele wijzigingen met onmiddellijke ingang en zonder enige (voorafgaande) kennisgeving door te voeren.